

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 166/04-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. mája 2004 predbežne prerokoval sťažnosť J. K., bytom B., zastúpeného advokátom JUDr. J. V., B. B., vo veci porušenia jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 107/03 zo 17. decembra 2003 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. K. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. marca 2004 doručená sťažnosť J. K. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Cdo 107/03 zo 17. decembra 2003.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uvádza: „*Prostredníctvom svojho právneho zástupcu predkladám Ústavnému súdu Slovenskej republiky v zmysle čl. 130 ods. 1 písm. f) Ústavy Slovenskej republiky sťažnosť pre porušenie práv, garantovaných čl. 6 ods. 1 písm. Dohovoru o ochrane základných ľudských práv a slobôd (...).*“

Sťažovateľ ďalej opisuje priebeh súdneho konania na Okresnom súde Spišská Nová Ves vedeného pod sp. zn. 6 C 287/95 o ochranu osobnosti, odvolacieho konania na Krajskom súde v Košiciach vedeného pod sp. zn. 12 Co 490/02, ako aj priebeh konaní na najvyššom súde vedených pod sp. zn. 2 Cdo 180/00, sp. zn. 17 Co 113/01 a sp. zn. 6 Co 667/01 a v závere sťažnosti poukazuje na to, že „*V konkrétnom prípade skoro 9 ročným neprimeraným predlžovaním predmetného sporu súdmi, rástli náklady a trovy obhajoby. V rozsudku NS SR Bratislava č. 2 Cdo 107/03 je konštatované, že v časti o výroku o náhrade trov konania sa uspokojil so záverom KS Košice č. 12 C 667/01-255, pričom nezobral do úvahy porušenia súdov počas rozhodovania, ako aj rôzne a zdĺhavé menenie ich právneho názoru, čo v konečnom dôsledku malo vplyv na neúnosné preťahovanie súdneho sporu.(...) Pokiaľ sa Najvyšší súd SR zaoberal len dôvodnosťou môjho podania a nepreskúmal komplexne moje námietky, postupoval nedôsledne, čím porušil moje práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru“.*

V nadväznosti na uvedené sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd rozhodol, že najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 2 Cdo 107/03 zo 17. decembra 2003 dôsledne nepreskúmal jeho dovolanie, čím porušil jeho právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a žiada predmetný rozsudok v časti týkajúcej sa náhrady trov konania zrušiť a vec vrátiť na nové konanie najvyššiemu súdu.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich

z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez účasti sťažovateľa v súlade s § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťuje, či návrh spĺňa zákonom predpísané náležitosti a či nie sú dané dôvody na jeho odmietnutie. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti pravidelne skúma aj to, či sťažnosť nie je zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti (návrhu) možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu (v tomto prípade okresného súdu) nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť je preto možné považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

Zo sťažnosti sťažovateľa, ako aj z jej príloh ústavný súd zistil, že sťažovateľ v sťažnosti namieta porušenie svojho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 107/03 zo 17. decembra 2003 v časti týkajúcej sa jeho výroku o náhrade trov konania, ktorý žiada zrušiť a vec vrátiť na nové konanie .

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu (...).

Sťažovateľ namieta porušenie svojho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, pričom toto porušenie spája s rozhodnutím najvyššieho súdu vo výroku o náhrade trov konania. Porušovania uvedeného práva sa mal dopustiť najvyšší súd svojím rozsudkom sp. zn. 2 Cdo 107/02 zo 17. decembra 2003 tým, že zamietol dovolanie sťažovateľa, ktoré podal proti rozhodnutiu Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 12 Co 490/02 z 29. mája 2003, pričom argumentuje všeobecnými námietkami *„Pokiaľ sa Najvyšší súd SR zaoberal len dôvodnosťou môjho podania a nepreskúmal moje námietky, postupoval nedôsledne, čím porušil moje práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru“*.

Porušenie označeného práva vo vzťahu k rozhodnutiu vo veci samej však nenamieta.

Vzhľadom na uvedené skutkové okolnosti a tvrdenia sťažovateľa uvádzané v sťažnosti podľa názoru ústavného súdu nemôže sťažovateľ s úspechom namietať porušenie práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uvedeným rozhodnutím všeobecného súdu, pretože ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi namietaným porušením základného práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a rozhodnutím najvyššieho súdu, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

Ústavný súd poznamenáva, že právo na spravodlivé súdne konanie, ktorého porušenie sťažovateľ spája s námietkou správnosti rozhodnutia najvyššieho súdu vo vzťahu k výroku o náhrade trov konania, nie je absolútne, pretože rozhodnutie všeobecného súdu o náhrade trov konania je finančno-právnym nárokom, ktorý nie je spôsobilý privodiť sťažovateľom namietané porušenie práva na spravodlivé súdne konanie.

Podľa § 142 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku trov konania a ich náhrada je spojená s účelným uplatňovaním alebo bránením práva a súvisí s rozhodnutím vo veci samej, spravidla s úspechom v konaní, resp. s inými zákonom ustanovenými skutočnosťami (so správaním odporcu, ktorý nemal úspech v konaní, s možnosťou začať konanie bez návrhu, so skončením konania zmierom, so zastavením konania a pod.).

Kvalita konania na všeobecných súdoch reprezentovaná rešpektovaním práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v zásade súvisí s rozhodovaním vo veci samej, a preto ani nemá súvislosť s rozhodovaním o nároku na náhradu trov konania, ktoré patrí do výlučnej právomoci všeobecného súdu.

Postup a rozhodnutie najvyššieho súdu o trovách konania nie je rozhodnutím o základnom práve, ktorému poskytuje ochranu čl. 6 ods. 1 dohovoru, čo vyplýva jednak zo stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (I. ÚS 82/04), ako aj z medzinárodnej judikatúry súvisiacej s právom na spravodlivý súdny proces, podľa ktorej rozhodnutia o trovách konania nemožno v princípe podriaďiť pod „spory o občianskych právach a záväzkoch“ podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak ako sú tieto interpretované Európskym súdom pre ľudské práva, preto priame uplatnenie záruk práva na spravodlivý proces, ktoré tento článok ustanovuje, tu neprichádza do úvahy.

Podľa názoru ústavného súdu právo na spravodlivý súdny proces neznamena úspech účastníka konania pred všeobecným súdom pri rozhodovaní o jeho nároku na náhradu trov konania. Z opačného pohľadu možno povedať, že neúspech v súdnom konaní, v danom prípade nespokojnosť sťažovateľa s rozhodnutím najvyššieho súdu vo výroku o náhrade trov konania, nie je možné bez ďalšieho považovať za porušenie základného práva. Je v právomoci všeobecných súdov vykladať a aplikovať zákony v súlade s požiadavkou obsiahnutou v čl. 152 ods. 4 ústavy (mutatis mutandis I. ÚS 24/00). Pokiaľ tento výklad nie je arbitrárny a je náležite zdôvodnený, ústavný súd nemá príčinu zasahovať do sféry pôsobnosti všeobecných súdov (I. ÚS 19/02, I. ÚS 50/04).

Ústavný súd v súvislosti so svojou rozhodovacou činnosťou opakovane vyslovil, že ak sťažovateľ v konaní pred ústavným súdom namietal také porušenie základného práva alebo slobody, ktoré podľa okolností prípadu nemohlo nastať, prípadne ak ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, návrh odmietne ako zjavne neopodstatnený (napr. II. ÚS 70/99, III. ÚS 45/03, I. ÚS 225/03).

Ústavný súd nezistil medzi všeobecnými dôvodmi a skutočnosťami, ktoré sťažovateľ uvádza v konaní pred ústavným súdom, žiadne také dôvody alebo skutočnosti, ktoré by mohli spochybníť právne závery najvyššieho súdu alebo by sa inak javili ako zjavne neodôvodnené, svojvoľné či inak ústavne neudržateľné.

Z týchto dôvodov bolo potrebné sťažnosť po jej predbežnom prerokovaní odmietnuť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Ústavný súd nad rámec odôvodnenia konštatuje, že sťažovateľ napriek výzve ústavného súdu (z 13. marca 2004, ktorá bola jeho právnomu zástupcovi doručená 16. marca 2004) nedoplnil v určenej lehote sťažnosť tak, aby obsahovala predpísané náležitosti podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde, napriek tomu, že bol kvalifikovane zastúpený advokátom a citovanou výzvou bol vyzvaný na odstránenie nedostatkov svojho podania.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ústavný súd sa nezaoberal ďalšími požiadavkami sťažovateľa uvedenými v petite jeho sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. mája 2004

